

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **M. Š.,** zastoupen Mgr. Martinem Pechem, advokátem se sídlem Malá 6, Plzeň, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje,** se sídlem Škroupova 18, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 5. 2017, č. j. 17 A 36/2016 - 34,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Město Dobřany, přestupková komise (dále jen „přestupková komise“) shledala rozhodnutím ze dne 30. 7. 2015, č. j. 1951/SO/15/HK, žalobce vinným ze spáchání přestupku proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. a) tehdy účinného zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Toto rozhodnutí zrušil žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 10. 2015, č. j. VVŽÚ/6510/15, a věc vrátil přestupkové komisi k dalšímu řízení, neboť žalobcova vina byla prokázána pouze na základě nepřímých důkazů, zejména na základě výpovědi paní J. H., poškozeného pana M. P. (dále jen „poškozený“) a samotného žalobce, přičemž skutkový stav nebyl zjištěn bez důvodných pochybností.

[2] V novém řízení přestupková komise vyslechla také novou svědkyni paní J. Š. Poté vydala přestupková komise rozhodnutí ze dne 3. 12. 2015, č. j. 3176/SO/15/HK, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 2 000 Kč. Zároveň mu byla uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáním přestupku ve výši 1 000 Kč a

uhradit škodu poškozenému ve výši 3 700 Kč. Přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 18. 5. 2015 po 23:00 na parkovišti na ulici X v Dobřanech ukopl zpětné zrcátko na osobním automobilu poškozeného. Ukopnutí zrcátka viděla svědkyně Š., která slyšela i hádku jí neznámého muže, který zrcátko právě ukopl, se svědkyní H. Poté muž nasedl do svého auta a přes chodníky a trávník z místa odjel. Sám žalobce uvedl, že mu vozidlo poškozeného na parkovišti blokovalo výjezd, což se navíc nestalo poprvé, ale popřel, že by mu urazil zrcátko, jen se zeptal na majitele svědkyně H., která jej začala urážet. K výši pokuty přestupková komise uvedla, že již v minulosti řešila žalobcovy přestupky, takže uložení napomenutí nepřicházelo v úvahu.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí přestupkové komise odvolání, které žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 8. 4. 2016, č. j. VVŽÚ/1449/16. Zde odpověděl na žalobcovy pochybnosti ohledně důvěryhodnosti svědkyň, že obě svědkyně byly řádně poučeny a o pravdivosti jejich tvrzení není důvod pochybovat, ostatně s poškozeným mají jen běžné sousedské vztahy. Obě svědkyně vnímaly různé aspekty dané události, šlo ale stále o jednu událost. Úmyslné spáchání přestupku žalobcem tedy bylo dostatečně prokázáno. Žalobce patrně jednal v návalu vzteku poté, co zjistil, že mu vozidlo poškozeného brání ve výjezdu z parkoviště. Jednal tedy s úmyslem vozidlo poškodit a škodu způsobil úmyslně.

II.

[4] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou krajský soud zamítl výše označeným rozsudkem ze dne 31. 5. 2017. Krajský soud se ztotožnil se správními orgány v závěru, že výpovědi svědkyň se navzájem doplňují a zjištěné skutečnosti vedou bez důvodných pochybností k závěru, že žalobce přestupek spáchal. Ze spisu nevyplynulo, že by svědkyně H. nebo Š. měly na výsledku řízení zájem pro poměr k věci či k účastníkům řízení. Naopak žalobce má zájem na tom, aby nebyl viněn ze spáchání přestupku. Žalobcovo tvrzení, že svědkyně Š. mohla mít jako dlouholetá sousedka poškozeného k němu bližší vztah, bylo vyvráceno provedeným dokazováním, z nějž vyplynulo, že s poškozeným má pouze běžné sousedské vztahy. Svědkyně Š. sice potvrdila, že neznala osobu, která před ní kopla do vozidla, ale okolnost, že se jednalo o žalobce, je jednoznačně prokázána současnými výpověďmi obou svědkyň. Krajský soud neakceptoval žalobcovo tvrzení, že by svědkyně mohly hovořit o různých událostech, ani výtku, že svědkyně H. nebyla dotázána, zda ten večer nehovořila s více osobami. Rozhodující je skutečnost, že obě svědkyně zařadily popisovanou událost do téhož časového úseku - dne 18. 5. 2015 po jedenácté hodině večer - a na totéž místo - před jejich domem na parkovišti. Svědkyně Š. tehdy viděla neznámého muže kopnout do auta a slyšela i další ránu a současně uvedla, že právě tento muž hovořil s paní H. Podle svědkyně H. se jednalo o rozhovor o tom, že žalobce ukopl zrcátko vozidlu před ním stojícímu. Za této situace je zřejmé, že obě svědkyně hovořily o stejné události. Proto není rozhodné, že svědkyně Š. popsala žalobce pouze obecně, neboť ho jasně označila jako osobu hovořící s paní H., která pak žalobce poznala jako souseda z domu v ulici X. Okamžik, kdy poškozený škodu oznámil, sice jednoznačně neurčuje čas a pachatele, nicméně tento okamžik byl zjištěn právě na základě výpovědí obou svědkyň.

[5] Provedené dokazování označil krajský soud za dostatečné. Výslech manžela svědkyně Š., který žalobce v žalobě zmiňoval, shledal krajský soud nadbytečným, neboť

skutkový stav věci byl zjištěn způsobem, který nevyvolává důvodné pochybnosti. Nadto podle sdělení svědkyně Š. měl její manžel žalobci pouze říct, že mu vyjede se svým autem, ale před domem již žalobce neviděl.

III.

[6] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[7] Stěžovatel trval na tom, že v přestupkovém řízení nebylo nade vší rozumnou pochybnost prokázáno, že by se v čase uvedeném v rozhodnutí přestupkové komise opravdu dopustil daného přestupku. Proti stěžovateli svědčila svědkyně H., která ale sama neviděla, kdo a jakým způsobem způsobil poškozenému škodu (pravděpodobně škodu vidět ani nemohla vzhledem ke stromoví, které bránilo volnému výhledu na zaparkovaný automobil poškozeného), přičemž tvrdila, že jí měl stěžovatel sám říci, že ukopl poškozenému zrcátko. Stěžovatel popřel, že by sděloval takovouto věc svědkyni, takže její svědectví je pouze tvrzením proti jeho tvrzení, navíc poměrně nelogickým. Je totiž nepravděpodobné, že by domnělý pachatel sděloval svědkyni takovou informaci, i kdyby to byla pravda. Také nedává smysl, aby stěžovatel křičel bezdůvodně na svědkyni, že je stará kráva. Stěžovatel nezpochybňoval, že by se svědkyní hovořil, pouze uvedl, že jejich rozhovor byl v rovině určité rozepře. Sám ale vypověděl, že se svědkyní se dal do hovoru až poté, co si jí všiml na balkoně a chystal se odjet. Rány, které skutečně mohly svědkyně slyšet, mohly být způsobeny otevíráním a zavíráním dveří či zavazadlového prostoru u automobilu stěžovatele, neboť v době, kdy stěžovatel z místa odjížděl, je větší ticho a všechny zvuky se více rozléhají.

[8] Přestupková komise ve svém druhém rozhodnutí doplnila důkazní řízení o výslech svědkyně J. Š. Ta vypověděla, že slyšela v kuchyni ránu a šla se podívat k oknu, co se děje, a viděla neznámého pána, jak kopl do auta. Tento muž měl dle svědkyně kopnout do automobilu kolem půlnoci, tedy zhruba hodinu potom, co mělo dojít dle správního orgánu k poškození vozidla. Dále svědkyně popsala velmi vágně nějakého mladšího muže, který měl mít brýle, přičemž o brýlích svědkyně hovořila opakovaně, nicméně nakonec ještě uvedla, že ani brýlemi si není jistá. Incident se odehrával v nočních hodinách, takže musela myslet brýle dioptrické, které ale stěžovatel nenosí. Její popis by se navíc dal použít na většinu mladších mužů. Zatímco svědkyně H. uvedla, že na parkovišti neviděla ani stěžovatele, dokud se sám neozval, svědkyně Š. měla vidět stěžovatele bez jakýchkoli problémů, přestože svědkyně H. měla být na balkoně a svědkyně Š. někde uvnitř bytu v kuchyni, navíc v bytě ve třetím patře. Poškozený uváděl, že mu svědkyně Š. oznámila, že má ukopnuté zrcátko, ale sama svědkyně Š. popřela, že by s poškozeným vůbec hovořila před projednáváním přestupku. Svědectví svědkyně Š. si v mnoha ohledech dokonce odporuje s ostatními svědectvími a jeho výpovědní hodnota směrem k jakémukoli popisu pachatele je naprosto nulová. Přestupková komise však právě z této výpovědi dovodila, že šlo v obou případech o stěžovatele, protože svědkyně Š. vypověděla, že viděla muže, který kopl do automobilu, hovořit s paní H. Zde se ovšem jednalo pouze o domněnku správního orgánu a není vyloučeno, že by mohl se svědkyní H. hovořit také někdo úplně jiný.

[9] Krajský soud v Plzni spojil výpovědi obou svědkyň údajnou blízkou časovou souvislostí, navzdory časovému rozdílu jedné hodiny vyplývajícímu z výpovědi svědkyně Š. Přitom není vyloučeno, že se večer pokoušel projet skrz ucpanou ulici i někdo jiný kromě stěžovatele. Přestupková komise uvedla, že „nehledala" žádné okolnosti, které by výpověď svědkyň zpochybňovaly, což je v rozporu s povinností zjistit skutkový stav takovým způsobem, aby o něm nebylo možné důvodně pochybovat. Přitom přestupková komise musí i bez návrhu zjišťovat všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obviněného. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2006, č. j. 1 As 34/2005 - 50, je to především správní orgán, kdo odpovídá za to, že bude přesně a úplně zjištěn skutečný stav věci.

[10] Svědkyně H., která je téměř stejného věku jako poškozený, jej dobře zná, může být jeho dlouholetou sousedkou a může k němu mít přátelský či jiný bližší vztah, zatímco stěžovatele nezná jinak, než jako člověka, který ji „vyrušil" v průběhu noci a se kterým se asi nepohodla. Svědkyně Š. je také nepochybně dlouholetou sousedkou poškozeného a již to, že se nečekaně objevuje až v rámci druhého projednání věci na přímý návrh poškozeného, nesvědčí o její věrohodnosti. I krajský soud ovšem nahlížel na výpovědi obou svědkyň optikou jakéhosi „vyššího důkazu", čímž porušil zásadu *in dubio pro reo*.

[11] Žádný důkazní prostředek pak neurčil, zda v okamžiku, kdy stěžovatel v noci odjížděl, již byl automobil poškozen, či zda poškození nezpůsobil někdo jiný někdy jindy. Odkaz přestupkové komise na okamžik, kdy poškozený škodu oznámil, nemůže ukazovat na nic jiného než na časové rozpětí, kdy ke škodě mělo dojít, ale nikoli na jednoznačné určení času a pachatele. Správní orgán přitom mohl vyslechnout manžela svědkyně Š., který měl s nějakým mužem v noci také hovořit, přičemž takový důkazní prostředek rozhodně nelze za panující důkazní situace považovat za nadbytečný.

[12] S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení mu věci k dalšímu řízení.

IV.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze vyslovil souhlas s právním názorem vyjádřeným v rozsudku krajského soudu, zopakoval, že stěžovatelovo jednání naplňující skutkovou podstatu přestupku bylo dostatečně prokázáno a že výpovědi obou svědkyň jsou ve vzájemném souladu. Navrhl proto, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

V.

[14] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Stěžovatel má pravdu, že i v přestupkovém řízení se plně uplatňuje zásada v pochybnostech ve prospěch obviněného, jak bylo potvrzeno například v usnesení

rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011 - 68, publ. pod č. 3014/2014 Sb. NSS: *„[P]okud existuje rozumná pochybnost, tzn. ne zcela nepravděpodobná možnost, že deliktního jednání se dopustil někdo jiný než obviněný z přestupku, nelze jej za přestupek postihnout (in dubio pro reo). Povinnost prokázat přestupek obviněnému má správní orgán. Obviněnému stačí k tomu, aby nemohl být za přestupek postižen, rozumná pochybnost o otázce, kdo se předmětného jednání dopustil; obviněný se nemusí vyviňovat, tedy prokazovat, že se deliktního jednání nedopustil. (...) V řízení o přestupku přece postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu).“*

[17] Těmto požadavkům ovšem v nyní posuzovaném případě správní orgány dostály a zjistily stěžovatelovu vinu způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti. K tomuto závěru správně dospěl již krajský soud, proti jehož rozsudku brojí nyní stěžovatel v kasační stížnosti námitkami zcela obdobnými těm, které uplatňoval již v žalobě a předtím v odvolání. Ani podle názoru Nejvyššího správního soudu se mu ale těmito námitkami nepodařilo účinně zpochybnit skutkový stav, který byl přesvědčivě zjištěn přestupkovou komisí.

[18] Z těchto zjištění jasně vyplývá, že stěžovatel dne 18. 5. 2015 po 23:00 přišel ke svému autu na parkovišti, zjistil, že mu ve výjezdu brání automobil poškozeného, v zlosti do něj začal kopat a ulomil mu zrcátko, hlučně odpověděl svědkyni H., a to patrně za použití hrubých slov na adresu její i poškozeného, jemuž právě poškodil automobil, potom nasedl do svého auta a přes trávník a chodník odjel. Na takto zjištěném skutkovém stavu není nic překvapivého a nepravděpodobného a výpověďmi obou svědkyň a poškozeného je dostatečně prokázán. Obě svědkyně sice viděly incident z různých perspektiv, to však vede pouze k tomu, že se jejich výpovědi doplňují, aniž by vyvolávaly jakékoli zdání účelovosti či vzájemné domluvy. Stěžovatel se je sice snaží konkrétními námitkami zpochybnit, avšak nepřesvědčivě.

[19] Jak bylo řečeno výše, není nic nepravděpodobného na tom, aby se člověk, který chce v noci odjet do práce a zjistí, že mu v tom brání – navíc údajně nikoli poprvé – jiný vůz, rozzlobil natolik, že bude útočit jak vůči samotnému autu, tak i verbálně vůči komukoli, kdo by se nad tím podivoval, a že by svůj čin ve zlosti naopak veřejně vyhlašoval jako vzkaz tomu, kdo podle něj auto nevhodně zaparkoval. Svědkyně H. sice rány neviděla, takže nemohla přesně určit, zda je způsobuje kopání nebo něco jiného. To, že jde o kopání do auta poškozeného, však viděla svědkyně Š., takže je zbytečné spekulovat, že mohly být způsobeny třeba zavíráním dveří či zavazadlového prostoru. Svědkyně Š. sice muže nepoznala, poznala jej však naopak svědkyně H., která s ním mluvila. Naopak svědkyně Š. od počátku uváděla k jeho popisu jen to, že byl mladší než čtyřicet let a štíhlejší postavy. Tím, že měl brýle, si nebyla jistá, takže stěžovatelovo tvrzení, že vzhledem k noční době to musely být dioptrické brýle, které nenosí, nezpochybňují žádné z tvrzení, kterými si jistá byla. Důležitost její výpovědi tkví v tom, že viděla spáchání přestupku, protože se k oknu šla podívat dříve, naopak důležitost výpovědi svědkyně H. tkví v tom, že identifikovala stěžovatele jako původce incidentu, protože s ním mluvila. Stěžovatelovo tvrzení, že mohlo jít o dva pachatele, je zcela nepravděpodobné, ostatně i on sám je uvádí jen jako teoreticky možnou domněnku. Pokud by tomu tak bylo, znamenalo by to, že dva lidé zhruba ve stejný čas na stejném místě

kopali do auta, z čehož jeden při tom mluvil se svědkyní H., zatímco druhý při tom ukopl zrcátko. O časové shodě není pochyb, neboť svědkyně H. vypověděla 30. 7. 2015, tedy dva měsíce po incidentu, že k němu došlo zhruba mezi 23:00 a 23:15, zatímco svědkyně Š. uvedla čas „kolem půlnoci“, sama však doplnila, že si nebyla časem zcela jistá, což je pochopitelné, protože vypovídala 3. 12. 2015, tedy více než půl roku po incidentu. Navíc možnost, že by šlo o dva incidenty, vylučuje nejen shoda popisu obou svědkyň, ale hlavně jasné vyjádření svědkyně Š., že tentýž muž, který ukopl zrcátko, vzápětí mluvil se svědkyní H.

[20] Nejvyšší správní soud odmítá i stěžovatelovy náznaky, že svědkyně úmyslně vypovídaly ve prospěch poškozeného, ostatně i k těmto náznakům dospěl stěžovatel jen za pomoci zveličování okolností a umělého hledání rozporů. V kasační stížnosti například uvedl: „*Poškozený P. uváděl, že svědkyně Š. mu měla sama oznámit, že má ukopnuté zrcátko a dokonce v té souvislosti na něj i zazvonit a tuto skutečnost mu sdělit, ale sama svědkyně Š. popřela, že by se s poškozeným P. vůbec bavila před projednáváním přestupku.*“ Tím se snaží vyvolat dojem, jako by se svědkyně s poškozeným znala, ale ve výpovědi to tajila. K tomu ovšem dospívá pouze na základě toho, že svědkyně ve výpovědi na otázku přestupkové komise, zda předtím, než šla na jednání přestupkové komise, mluvila o události s poškozeným, odpověděla jednoslovně, že ne, tedy že s ním nemluvila těsně před jednáním. Podobnou neopodstatněnou spekulací je dovozování přátelského či bližšího vztahu svědkyně H. k poškozenému jen z toho, že mají podobný věk a jsou sousedé.

[21] Již vůbec není zjevné, z čeho stěžovatel dovozuje, že krajský soud přiznal výpovědi obou svědkyň povahu „vyššího důkazu“, přestože šlo jen o tvrzení proti tvrzení. Není nic překvapivého či rozporného se zásadou v pochybnostech ve prospěch obviněného, pokud správní orgány vzaly za prokázaný skutkový stav tak, jak plynul z výpovědí dvou očitých svědkyň, které se navzájem doplňovaly. Navíc se zčásti doplňovaly i s výpovědí samotného stěžovatele při ústním jednání dne 30. 7. 2015. Tam stěžovatel přiznal, že byl naštvaný, protože automobil poškozeného byl nevhodně zaparkovaný, že mluvil se svědkyní H. a pak odjel přes chodníky a zeleň. Jediné, v čem se s výpověďmi svědkyň neshodl, byla hlasitost a obsah jeho řeči a samotné ukopnutí zrcátka. To však bylo později dostatečně prokázáno výpovědí svědkyně Š. K ní sice stěžovatel ještě uvedl, že „*se jako příslovečné ‚deus ex machina‘ nečekaně objevuje až v rámci druhého projednání věci na přímý návrh poškozeného*“, k tomu je však třeba připomenout, že její výslech konala přestupková komise na přímý pokyn žalovaného, takže nešlo o nijak překvapivý postup, nýbrž o zcela vhodný prostředek k přesvědčivějšímu prokázání skutkového stavu.

[22] Šlo přitom o přestupek, který jde jen těžko prokázat jinak, než právě výpověďmi svědků, když z místa činu zjevně neexistuje žádný audiovizuální záznam a stěžovatel se nepřiznal. Jinak než výpovědí svědků nešlo prokázat ani to, že automobil poškozeného nebyl poškozen někdy jindy a někým jiným, neboť je nepravděpodobné, že by si poškozený svůj automobil například fotil pokaždé, když od něj odchází, aby mohl v případě poškození prokázat, kdy byl naposled nepoškozen.

[23] Co se týče stěžovatelovy zmínky, že mohly správní orgány vyslechnout také manžela svědkyně Š., není zjevné, v čem by mohla tato výpověď obohatit dokazování nad rámec výpovědi svědkyně Š., která na rozdíl od svého manžela viděla i samotné ukopnutí

zrcátka. Stěžovateli ostatně nic nebránilo, aby tento důkaz navrhl jeho právní zástupce po výslechu svědkyně Š. či následně v odvolání.

[24] Co se týče stěžovatelovy výtky, že přestupková komise v rozhodnutí ze dne 3. 12. 2015 sama přiznala ohledně důvěryhodnosti výpovědi obou svědkyň, že *„nehledala žádné okolnosti, které by jejich výpověď zpochybňovaly“*, je Nejvyššímu správnímu soudu zjevné, že jde pouze o překlep a že přestupková komise chtěla použít slovo „neshledala“, které je v kontextu této věty zcela obvyklé.

[25] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine*).

[26] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu podle obsahu spisu nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. září 2017

Mgr. David Hipšr
předseda senátu